

Workshop Duurzaam Mobiel Achterhoek Kasteel Hackfort, woensdagmiddag 7 oktober

Inleidende presentatie

Goudappel Coffeng neemt de deelnemers mee in de problematiek rondom Duurzame Mobiliteit. Dat is geen blauwdruk, maar vooral een aanzet om als regio zelf een mening te vormen (A) over wat duurzame mobiliteit is en (B) over wat wij belangrijk vinden voor op onze eigen agenda. Belangrijke elementen zijn:

- 3 x crisis als hefboomen voor duurzame mobiliteit: economie, klimaat en energie!
- Waarom duurzame mobiliteit? Mobiliteit speelt een rol in elke crisis en is een factor van serieus belang.
- Kernvraag: kun je gedrag effectief veranderen? Individuele motivatie is een belangrijke factor!
- Onder de deelnemers is zeer brede consensus over de noodzaak tot gedragsverandering als sleutel tot duurzame mobiliteit - in tegenstelling tot technologische oplossingen.
- Enerzijds wil men het liefst in de HEMA parkeren! Anderzijds begint gedragsverandering pas echt bij ouders die kinderen ineens wel met de fiets naar school brengen. Hoewel de motivatie in dat geval mogelijk bij de opvoeding, en niet bij het milieu. Het is zoeken dus naar de juiste aangrijpingspunten voor gedragsverandering.
- Gedragsverandering bereik je door (O + K + E) x M. De letters staan voor Opties scheppen (of wegnemen), Kennis overbrengen over veranderde opties, Ervaring opdoen met nieuw gedrag en Motivaties ontwikkelen.

In drie groepen rondom het Coolboard 'duurzaam or not'?

Op het 'coolboard' zijn verschillende maatregelen door de deelnemers gepositioneerd van 'helemaal niet duurzaam' tot 'heel duurzaam'. Vervolgens zijn alle niet-duurzame maatregelen van het bord gehaald. In de laatste ronde tenslotte zijn minder-kansrijke maatregelen voor de Achterhoek weggenomen.

- Groep A gaat uit van milieu- en energievriendelijke alternatieven. Zoals de fiets; Trappers, autoluwe wijken, elektrische fietsen, en andere maatregelen ten behoeve van het fietsgebruik. Daarnaast maatregelen om autogebruik te verminderen; zoals autodelen, compactheid en functiemenging. Tenslotte aandacht voor voorkomen van mobiliteit via conference calls, videorooms, thuiswerken en ondersteunende arbeidsvoorwaarden. Marketing en voorlichting zijn nodig om motivaties te ontwikkelen om bovenstaande maatregelen succesvol te maken.
- Groep B zet eerst in op het verminderen van mobiliteit door in te zetten op het Nieuwe Werken. Daarnaast aandacht voor een stevige prikkel van lokale economie en voorzieningen, compactheid en functiemenging. Indien mobiliteit niet kan worden vermeden, dan vooral inzetten op duurzame alternatieven; fietsen, autodelen, carpoolen, schone brandstoffen, etc. Het meest essentiële punt blijkt echter gedragsverandering en de voorbeeldfunctie die de overheid en het bedrijfsleven hierin hebben.
- Groep D begint bij de 3 P's, people, planet en prosperity, en de rol die de brandstofkwestie daarin speelt. Er wordt daarom ingezet op duurzame mobiliteitsvormen zoals de fiets, carpoolen en de elektrische fiets/scooter. Belangrijk hierbij is de overheid die zowel een faciliterende rol speelt als ook een voorbeeldfunctie heeft.

Voorbeelden van maatregelen die niet als duurzaam worden gezien - of die niet iets met duurzaamheid te maken hebben zoals eerder in de workshop werd gedefinieerd - zijn 'goederenvervoer per vrachtauto' of 'shared space'. Als voorbeelden van minder-kansrijke maatregelen op de schaal van de Achterhoek worden Spitsmijden, Dynamisch Verkeersmanagement, werken onderweg en bundelen hoofdroutes genoemd.

Agendazetting Duurzame Mobiliteit in de Achterhoek (Mobiliteitsnota 2010)

Met behulp van de alom bekende post-it geeltjes hebben de deelnemers een groot aantal agendapunten aangereikt voor de Mobiliteitsnota. Vanuit de vele reacties is in twee tussenstappen een effectieve clustering gemaakt. Het beste overzicht geeft een clustering in de letterlijke vorm van een lijst agendapunten. Dat resulteert in de onderstaande agenda voor Duurzame Mobiliteit in de Achterhoek:

1. Organisatie (publiek en privaat)

- Regionale partijen (publiek en privaat) werken structureel samen
- Ontwikkelen en ondersteunen van het Nieuwe Werken en Winkelen
- Bevorderen van Mobiliteitsmanagement door bedrijven en overheden.

2. Gedragsbeïnvloeding

- Overheid en bedrijfsleven vervullen een voorbeeldfunctie (proeftuinen)
- Burgers en bedrijven actief informeren over nieuwe mobiliteitsalternatieven
- Motivaties voor nieuw gedrag ontwikkelen door Marketing van duurzame mobiliteit

3. Ruimtelijke ordening

- Stimuleren van Lokale economie en voorzieningen
- Afstemmen van Ruimtelijke ordening en Verkeer (inbreiding / locatiebeleid)
- Clusteren van complementaire functies omwille van transportbesparing

4. Netwerken en verkeer

- Realiseren van snelle fietsnetwerken en stimuleren van fietsgebruik
- Bevorderen van ketenmobiliteit (P+R, P+B, P+W)
- Faciliteren van autodelen in de hele regio
- Ontwikkelen van een effectief, betrouwbaar en duurzaam OV-systeem
- Verduurzamen van het regionale goederenvervoer

5. Technologie

- Stimuleren van de markt voor elektrisch transport
- Regionale energiewinning uit biogas (zelf produceren, distribueren en gebruiken)
- Verbeteren van glasvezelinfrastructuur en datalijnen voor thuiswerken en videoconferencing

Perspresentaties Nota Mobiliteit 2010

De drie groepen hebben zich tot slot – doordrongen van het belang van duurzame mobiliteit – ingeleefd in de nabije toekomst. Want; stel je voor dat de Mobiliteitsnota 2010 is geschreven? Je bent verantwoordelijk programmteam en je staat voor een perspresentatie. Wat vertel je dan over de inhoud van de Nota? Wat is daarvan het effect op duurzaamheid? En waarom is dat dan zo belangrijk voor de regio? Drie aansprekende presentaties door aanwezige wethouders zijn het resultaat!

ADA: Agenda Duurzame Achterhoek (Groep D)

“ Mag ik u ADA voorstellen? ADA kan veel voor onze regio betekenen! ADA maakt afspraken tussen gemeenten. Ook sluit ADA convenanten af met het bedrijfsleven. ADA verbetert het OV, bevordert ketenmobiliteit en beperkt het individuele autogebruik waar mogelijk. Samen met ADA geven gemeenten en bedrijven het goede voorbeeld. Met ADA wordt mobiliteit in de Achterhoek de komende jaren op een duurzame manier vormgegeven!”

Voorbeeldmaatregelen: autodelen, P+R, duurzame contracten met leveranciers, duurzame overheid, informatie en communicatie over duurzame mobiliteit

Het Pact van Hackfort (Groep B)

"CNN en BBC koppen: Achterhoek, de duurzaamste regio van Nederland! Vele kleine en grote initiatieven maken iedereen bewust van het belang van duurzame mobiliteit. Leerlingen sparen via Trappers punten en vragen zelf aan hun ouders om nou eens niet met de auto te worden gebracht. Albert Heijn, TNT en Rabobank ondersteunen lokale ondernemers om vijf voormalige SRV-wagens uit te rusten met zonnepanelen en de kleine kernen te voorzien van hun diensten. De dorpsauto is een groot succes. Duurzaam verplaatsen wordt het nieuwe sociaal wenselijke gedrag!"

Voorbeeldmaatregelen: klimaatneutrale woonwijk, regionaal dekkend OV, fietsparkeren stations, Trappers voor leerlingen ('Jong geleerd, oud gedaan!'), fietssnelwegen met duurzaam wegdek, lokale voorzieningen, dorpsauto's, oplaadpunten elektrische fiets.

Eigen biogas voor duurzame mobiliteit (Groep A)

"De Achterhoek kan rekenen op eigen energievoorziening. In de nabije toekomst wekken wij daarom zelf energie op; en we distribueren en gebruiken dat regionaal. Overheid en bedrijfsleven zetten samen in op de lange termijn, met visie en met eigen biogas! Daarnaast vraagt duurzame mobiliteit om een solide basis. Die zal moeten bestaan uit een uitstekend fietsnetwerk en een meer dan uitstekend digitaal netwerk. Tenslotte kan en moet het collectief vervoer veel beter. Gedeeld autogebruik vormt daarvoor het hart; want mobiliteit is ontmoeting, niet alleen maar functionaliteit! Elke verplaatsing wordt een arrangement met nèt dat beetje extra Achterhoek!"

Voorbeeldmaatregelen: gas en elektriciteit o.b.v. eigen biogasvoorziening, dorpsauto's, programma's voor leerlingen, fietssnelwegen, digitale netwerken, thuis werken, regionale videorooms.

Ter afsluiting

Peter Glasbergen sloot de bijeenkomst met te zeggen: "Deze werkwijze is een plezierige manier om deze thema's te behandelen. We gaan zeker op deze manier door!"

Wij bedanken alle deelnemers voor hun bijdrage!

Bijlage: overzicht deelnemers

Overzicht deelnemers:

<u>Organisatie</u>	<u>Naam</u>
Gemeente Aalten	Henk Rijks
Gemeente Berkelland	Jan Wikkerink
Gemeente Bronkhorst	Peter Glasbergen
Gemeente Bronkhorst	Coen Beyer
Gemeente Doetinchem	Loes van der Meijs
Gemeente Doetinchem	Joost Meilof
Gemeente Montferland	Hamed Begovic
Gemeente Oost Gelre	Marieke Frank
Gemeente Oude IJsselstreek	Bas Kippers
Gemeente Winterswijk	Henk Kok
Gemeente Winterswijk	Geert Jan Verzijden
Regio Achterhoek	Paul Moerdijk
Regio Achterhoek	Joke Emaus
Regio Achterhoek	Joris Wagemakers
Regio Achterhoek	Susan Heimplaetzer
Regio Achterhoek	Marit Rijke
Provincie Gelderland	Anneke Henselmans
Syntus	Remko ten Brinke
Groen Rijden	Eric Panhuijzen
Kamer van koophandel	Jurgen ten Have
Fietsersbond	Clemens Blaauwgeers
Dusseldorp	Rene Tankink
Goudappel Coffeng	Sander van Eijk
Goudappel Coffeng	Tonny Bosch
Goudappel Coffeng	Sophia Boertjes